

[Axel Kristensen.]

Virksomheder, der er i gang med en rationalisering, som ikke bliver færdig før om en måned eller to, og som betyder en væsentlig omlægning, må altså ikke nu indregne udgifterne herved, før de en eller anden gang kan nå at søge monopolerådet om tilladelse til det.

Det er selvfølgelig muligt, at der kan opstå dårlige tider. Det benægter jeg ikke. Der er mange i dansk erhvervsliv, der i dag er bange for, at vi står over for en situation, hvor det kan blive svært at beskæftige befolkningen. I så fald får vi ingen lønglidning, så får vi det, som er meget værre, synes jeg næsten, eller i hvert fald lige så slemt, for det ene fremkalder det andet — lønglidningen fremkalder jo arbejdsløshed — vi får altså ikke lønglidning, heller ikke de dertil svarende prisstigninger, men vi får fattigdom, og det er da en fortvivlet løsning.

Jeg kan ikke sige, at de ting, jeg her har nævnt, vil ske, det afhænger af, hvilke vilkår vort erhvervsliv får udefra. Hvis vi virkelig var i stand til at standse denne forøgelse af købeeften, der er tale om, ville alt dette heller ikke ske; men hvis denne udvikling fortsætter, og hvis der ikke i det, vi nu foretager os, er noget, der kan hindre det, fortsætter lønglidningen, og så bliver følgerne, som jeg har anført. Vi ville meget gerne have haft en virkelig forhandling, virkelig have forsøgt at finde frem til løsninger, der kunne være effektive, men i virkeligheden var de forslag, vi blev stillet over for, et diktat.

Ved første behandling erklærede vi, at vi var villige til endda at tage ansvar for løsninger, der indeholdt enkeltheder, vi ikke syntes om, og som kunne være uheldige, hvis blot helheden kom til at virke rigtigt, så at vi fik en indkomstpause og en prispause, i hvilken man kunne tage fat på at løse opgaverne rationelt, det vil sige fjerne årsagerne til den forkerte økonomiske udvikling. Nu prøver man at hugge bremserne i, men man fjerner jo ikke årsagerne herved. Vi har altså ikke haft nogen mulighed herfor, fordi alt var afgjort, der var ikke noget at forhandle om. Regeringen havde forud forhandlet med De samvirkende Fagforbund og var bundet. Hele dette spil med, at man ville forhandle

og ønskede enighed, var ikke nogen realitet.

Naturligvis medfører vedtagelsen af det foreliggende lovforslag, at der ikke bliver arbejdskonflikter i 2 år, men det er min opfattelse — og altså øjensynlig også det ærede medlem hr. Hans Rasmussens, men måske ud fra forskellige grundsynspunkter; det er muligt, vi ikke er enige om årsagerne — at det er i høj grad forkasteligt, at dette skal ordnes af folkettinget. Det må være helt forkert, at man ved hjælp af stemmesedlen skal bestemme sine indtægter, at staten faktisk skal bestemme indkomsterne i kraft af politisk flertal. Sandheden er, at priserne ude i verden, hvor vi skal konkurrere, bestemmer prisniveauet her, og at lønnen derefter er bestemt af, hvor godt et produktionsapparat man har. Hvis det er godt, kan man producere mange varer pr. arbejder, og så kan man også give en høj løn. Hvis det er mindre godt, må man give en mindre løn. Lønnen er en funktion af det prisniveau, som konkurrencen fastsætter, og af vort produktionsapparats godhed. Det er ikke noget, man kan påvirke på afgørende måde ved hjælp af en stemmeseddel. En højere løn end den naturlige må betales med prisstigning og derfor med risiko for, at vi får arbejdsløshed. Når man har accepteret, at lønniveauet afgøres politisk, vil man efter min opfattelse både ødelægge folkestyret, fordi stemmekøbspolitikken bliver den afgørende, og man vil også ødelægge mulighederne for at få en sund økonomi.

Man har sagt, at vi ikke havde noget positivt at stille op som modforslag, at vi mødte tomhændede. Dette er efter min opfattelse helt forkert. Årsagen til den stilling, vi står i i dag, har vi påvist gang på gang igennem mange år. Det er ikke noget nyt, at vi har valutavanskeligheder. Vi har haft valutakriser gang på gang under socialistiske regeringer, og vi har klart givet udtryk for, hvad vi mente der var forkert. Så tidligt som i 1954 fremsatte vi et forslag om, at der skulle være friere forhold på arbejdsmarkedet. Vi foreslog, at når der var mangel på arbejdskraft inden for de faglærtes rækker, så skulle de ufaglærte have lov til at udføre den del af det arbejde, som de kunne udføre, naturligvis til fagets overenskomstmæssige lønninger. Dette, at der inden for de store